

Выводы. Коррекция сниженного синтеза оксида азота на фоне комбинированной терапии эналаприлом и небивололом способствует адекватному контролю артериального давления и оптимизации почечной гемодинамики, что позволяет повысить эффективность нефропротекции у больных эссенциальной гипертензией.

Література:

1. Сіренко Ю.М., Радченко Г.Д., Граніч В.М. Функція нирок у хворих із артеріальною гіпертензією: методи дослідження та стратегічні підходи до лікування. Частина I // Укр. Кардіол. журн. – 2005. – №4. – С. 9-19
2. Топчий И. И. Артериальная гипертензия при прогрессирующих нефропатиях или заболевания почек при гипертонической болезни? // Врачебная практика. – 2003. – №2. – С.4-10.
3. Cottone S., Vadala A., Mangano M.T. et al. Endothelium-derived factors in microalbuminuric and nonmicroalbuminuric essential hypertensives // Am. J. Hypertens. – 2000. – Vol.13. – P. 172-176
4. Persson P.B. Nitric oxide in the kidney // Am. J. Physiol. Regul. Integr. Comp. Physiol. – 2002. – Vol.283 (5). – P.1005-1007
5. Segura J., Campo C., Gil P. et al. Development of chronic kidney disease and cardiovascular prognosis in essential hypertensive patients // J. Am. Soc. Nephrol. – 2004. – Vol. 15. – P.1616-1622
6. Sharma A.M. Renal involvement in hypertensive cardiovascular disease // European Heart Journal Supplements. – 2003. – Vol. 5. – P. 12-18

Константиненко Л.А.

Житомирський державний університет ім. Івана Франка

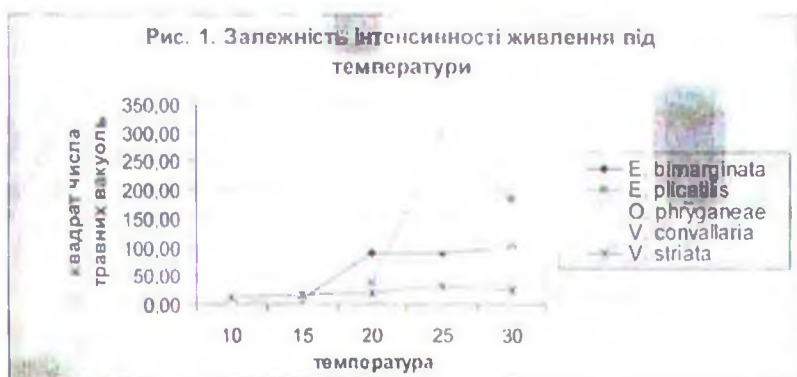
ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАЛЕЖНОСТІ ІНТЕНСИВНОСТІ ЖИВЛЕННЯ ПЕРІТРИХ (CILIATA, PERITRICHIA) ВІД ТЕМПЕРАТУРИ

Перітрихи є одними з найважливіших компонентів водних екосистем. Разом з іншими тваринами, рослинами та бактеріями мінералізують органічні речовини, котрі постійно потрапляють у водойми, забезпечуючи біологічне самоочищення води [1]. Перітрихи

седиментатори, вони мають складно побудований ротовий апарат, який усаджений численними війками, що створюють постійний тиск води до ротового отвору і здатні осаджувати при цьому поживні частинки. Розміри створеного війчастим апаратом току води перевищують розміри самої тварини. Перітрихи живляться бактеріями, дрібними джгутиковими, детритом шляхом фагоцитозу. Більшість інфузорій, в тому числі перітрихи, володіють низькою здатністю відрізняти поживні частинки від неживих, тому травні вакуолі утворюються й з неживими частинками (вугілля, кармін, туш) [2].

Метою нашої роботи було дослідити залежність інтенсивності живлення перітрих від температури, використовуючи квадрат числа травних вакуоль. Даний метод був запропонований А.І. Райлкіним [3], який експериментально довів, що точною кількісною характеристикою інтенсивності фагоцитозу являється квадрат числа травних вакуоль, а не їх число.

Для дослідження брали п'ять видів перітрих: *Vorticella convallaria* (Linnaeus, 1758); *V. striata* Dujardin, 1841; *V. octava* Stokes, 1885; *Eupistylis plicatilis* Ehrenberg, 1831; *E. bimarginata* Nenninger, 1948; *Opercularia phryganeae* Kahl, 1935. Результати дослідження на рис. 1.

Отже, при 10°C інтенсивність живлення мінімальна у всіх досліджених видів, при 15°C інтенсивність низька, а при більш високих температурах – підвищується. У колоніальних форм (*E. plicatilis*, *E. bimarginata*, *O. phryganeae*) інтенсивність живлення одного зооїда

порівняно вища, ніж в поодиноких (*V. convallaria*, *V. striata*) при однаковій температурі.

Дані по залежності квадрату числа травних вакуоль від температури для досліджуваних видів опрацювали з допомогою однофакторного дисперсійного аналізу. Результати останнього підтверджують, що залежність квадрату числа вакуоль від температури достовірна, в усіх випадку для тих видів, котрі були досліджені.

Література:

1. Банина Н.Н., Суханова К.М., Колесников С.Г., Таразанов В.В. Самоочищение водоёмов и биологическая очистка сточных вод // Протозоология: Простейшие активного ила. – Л., Наука, 1983. – вып. 8 – С. 5 – 26.
2. Бурковский И.В. Экология свободноживущих инфузорий. – М.: Изд-во Моск. ун-та, 1984 – С. 5 – 21.
3. Райлкин А.И. Квадрат числа пищевых вакуолей как новый показатель интенсивности фагоцитоза инфузорий-сидиментаторов // Цитология. – 1982. – 24, 10. – С. 1241 – 1244.

К.і.н. Коцур Н.І.

*Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет
імені Григорія Сковороди*

ОСНОВНІ ЕТАПИ СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ ГІГІЄНИ В УКРАЇНІ

Історія соціальної гігієни в Україні, як і інших галузей медичної науки, потребує особливої уваги і вивчення. Її здобутки можуть бути використані в сучасних умовах розвитку медичної науки і реформування та удосконалення охорони здоров'я, збереження і зміцнення здоров'я українського народу.

Передумови становлення соціальної гігієни як науки були закладені в другій половині XIX ст. Прогресивну спадщину в галузі соціально-гігієнічних досліджень залишили передові діячі громадської медицини.